

Migracije: plan aktivnosti

Autorica: Zorana Matićević

TEMA

Migracije: pojam, uzroci i posljedice

Dobna skupina: 17/18 godina

KONTEKST

Migracije su značajan društveni fenomen koji stoga predstavlja i važan predmet interesa u sociologiji. Primarno, migracije je važno proučavati jer postoje otkad je čovječanstva, postojale su kroz povijest te su prisutne i u modernome društvu. Drugo, migracije imaju veliki utjecaj i posljedice na suvremeno društvo. Posljednje, iz migracija proizlaze novi društveni izazovi i dileme koje je potrebno istražiti i za njih pokušati pronaći rješenje.

Stoga je važno:

- definirati migracije (što su i što nisu) i kategorizirati ih ako je to moguće
- objasniti kako su se migracije razvijale u povijesti društva pa sve do danas
- prepoznati postojanje fenomena migracija u suvremenom društvu te njegove različite forme i primjere
- proučiti uzroke i posljedice ovog fenomena
- naglasiti pitanja, dileme, izazove vezane uz migracije i probleme s kojima se susreću izbjeglice

CILJEVI

- upoznati se sa značenjem pojmova migracije, imigracija, azil, izbjeglištvo;
- prepoznati važnost migracija za preživljavanje i razvoj ljudskog društva;
- naglasiti pitanja, dileme, izazove, probleme i potrebe vezane uz migracije;
- istražiti načine na koje se problemi vezani uz migracije mogu riješiti;
- pokušati bolje razumjeti izbjeglice (njihova prava, obveze, mogućnosti i poteškoće na koje nailaze, razloge zbog kojih napuštaju svoje zemlje itd.);
- potaknuti empatiju s izbjeglicama kroz osvrt na iskustvo migracije u vlastitoj obitelji;
- istaknuti mogućnosti mladih za uključivanjem u problematiku vezanu uz migracije u modernome društvu;
- vježbati sociološko opažanje društvenih fenomena, sociološku imaginaciju, i uočavanje veza između uzroka i posljedica migracija;
- povećati sposobnosti sažimanja kratkog filma, provođenja kratkog on-line istraživanja i intervjuiranja te predstavljanja rezultata koristeći obiteljsko stablo, lentu vremena ili geografsku kartu.

MATERIJALI I OPREMA:

- Pristup internetu
- Projektor
- Kratki Just Now animirani film o izbjeglicama https://youtu.be/i5fnRd2_gB4
- Aplikacije za obiteljsko stablo ili genealogiju
- Aplikacije za lentu vremena (www.timetoast.com)
- Google maps aplikacija
- Padlet aplikacija

METODOLOGIJA:

- Brainstorming / „oluja mozгова“
- Intervjuiranje
- Kreiranje lente vremena i obiteljskog stabla
- Kreiranje razredne mape obiteljskih migracija
- Usmena prezentacija
- Grupna diskusija

Pregled aktivnosti (proces)

Trajanje: 2 x 45 minuta

DIO 1: 45-50 MINUTA

uvod: 5 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica kratko prezentira učenicima/sudionicima sadržaj aktivnosti i ciljeve ove nastavne jedinice.

Tema: Migracije: pojam, uzroci i posljedice

Ciljevi: Razumijevanje značenja pojmova migracije, imigracija, azil, izbjeglištvo; razumijevanje uzroka i posljedica migracija te društveni problema i aktivnosti vezanih uz migracije.

Nastavnik-ca/edukator-ica pojašnjava da će nastavna jedinica biti provedena u dva dijela u ukupnom trajanju od 90 minuta. Nadalje, pojašnjava strukturu nastavne jedinice. U prvom dijelu naglasak će biti na generiranju ideja vezanih uz temu migracije, zatim gledanju kratkog Just Now animiranog filma o izbjeglicama te objašnjavanju domaćeg zadatka koji je vezan uz obrađivanu temu. Drugi dio ove lekcije bit će posvećen prezentiranju domaćih uradaka i izrađivanju razredne mape obiteljskih migracija. Završno, učenici/sudionici će se trebati osvrnuti na naučeno tako što će za domaći zadatak trebati napisati kratke komentare na Padlet aplikaciji na svaku od 5 zadanih tema.

Glavni dio: 30 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica poziva učenike/sudionike na sudjelovanje u Brainstorm aktivnosti („oluja mozгова“) da pokušaju generirati odgovore na sljedeća pitanja:

- Što su migracije? Što jesu, a što nisu? Koja je razlika između putovanja i migracija? Tko je izbjeglica?
- Možete li navesti primjere migracija u dalekoj povijesti? A, u srednjem vijeku?
- Možete li navesti primjere migracija u suvremenom društvu?
- Koji su razlozi za migriranje? Zašto ljudi migriraju? Što time žele postići? Je li to pozitivno ili negativno?
- Što je pozitivno a što negativno u migracijama? Koji su mogući problemi i izazovi vezani uz migracije?
- Tko je odgovoran da riješi probleme vezane uz migracije? Jesmo li mi odgovorni? Kako? Zašto?
- Što možemo mi osobno učiniti kako bismo doprinijeli rješavanju problema vezanih uz migracije, a što ne možemo učiniti?
- Jesi li upoznat sa situacijom i pravima izbjeglica?

- Znaš li što je azil? Možete li definirati ovaj pojam?
- Poznajete li neku slavnju osobu koja je imigrant?
- Ima li netko u ovome razredu tko je imigrant ili izbjeglica?

Ovisno o ponuđenim odgovorima od strane učenika/sudionika, nastavnik-ca/edukator-ica dodaje:

- Migracije su društvena kretanja koja uključuju promjene u mjestu stanovanja s ciljem ostvarenja boljeg života. Migracije nisu potaknute samo traženjem boljih životnih uvjeta, već i izbjegavanjem prirodnih katastrofa, bježanjem od političkih ili ekonomskih pritisaka, traženjem dostojanstva ili osnovnih ljudskih prava itd.
- Izbjeglica je osoba koja je bila primorana napustiti svoju zemlju radi vlastite sigurnosti. Ovaj status je garantiran međunarodnim kodeksom, Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima (članak 14.) i Konvencijom o statusu izbjeglica. Izbjeglica je osoba izvan države svog porijekla, koja nije u mogućnosti ili se ne želi vratiti u državu svog porijekla zbog straha od progona na temelju rase, religije, nacionalnosti, spola, seksualne orijentacije, itd. Izbjeglice mogu biti u potrazi za azilom.
- Migracije su fenomen koji je poznat od najranije povijesti, koji je postojao kroz srednji vijek i prisutan je i danas. Stoga, migracije imaju važnu ulogu u povijesti čovječanstva.
- Učinak migracija je snažan i može prouzrokovati očekivane, ali i neočekivane posljedice. Kao posljedica migracije, ljudi uspijevaju ostati na životu i u velikom broju slučajeva unaprijediti kvalitetu svog života. Međutim, postoje brojni izazovi i problemi vezani uz migracije kao što su osiguravanje smještaja za izbjeglice, financijske podrške, obrazovanje, socijalne i zdravstvene skrbi, osobnih dokumenata (npr. osobne iskaznice, putovnice), državljanstva itd. Štoviše, imigranti se vrlo često suočavaju sa ksenofobnim stavovima i diskriminacijom.
- Postoje različiti načini na koje se države suočavaju s gore navedenim problemima. Neke od zemalja drže svoje granice otvorenima i prihvaćaju dolazak izbjeglica, a neke ne. Rješenje bi trebalo doći od strane vlasti i biti u skladu s međunarodnim konvencijama. Međutim, postoje i mnogi načini da se u rješavanje problema uključe ljudi na individualnoj razini i u lokalnim okvirima jer u nama postoji odgovornost da pomognemo, ne samo kao građanima već kao ljudskim bićima.
- Izbjeglice mogu doprinijeti zemlji u kojoj se nalaze. Postoje mnoge poznate osobe koje su migranti i izbjeglice te koje prihvaćamo kao naše sugrađane i kojima smo zahvalni za ono što čine.
- Konačno, i mnogi od nas samih jesu ili svi možemo biti u istoj situaciji u budućnosti.

Završni dio: 10 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica poziva učenike/sudionike da pogledaju kratki Just Now animirani film o izbjeglicama nakon čega im objašnjava domaći zadatak.

Zadatak za domaću zadaću:

- Svaki učenik-ca/sudionik-ca treba provesti intervju s članom/vima obitelji, a s ciljem prikupljanja informacija o povijesti migracija u vlastitoj obitelji koristeći neka od sljedećih pitanja: Otkud naša obitelj potječe? Gdje su članovi naše obitelji živjeli? Jesu li se selili i kamo? Ako jesu, iz kojih razloga je to bilo (političkih, ekonomskih, drugih)? Čime su se bavili? Kako su prihvatili kulturu novog mjesta u kojem su živjeli i kako su se nacionalno i etnički identificirali?
- Nadalje, učenici/sudionici trebaju reflektirati na prikupljene informacije koristeći sljedeća pitanja: Jesi li već ranije poznao/la informacije o životu svojih djedova i baka ili si saznao/la nešto novo? Jesi li iznenađen/a nečime što si saznao/la iz intervjua? Kako se osjećaš sada kada znaš gdje i kako su tvoji predci živjeli? Možeš li razumjeti njihove odluke, aktivnosti, vjerovanja itd.?
- Svaki učenik-ca/sudionik-ca treba izraditi lentu vremena ili obiteljsko stablo s datumima rođenja i smrti osobnih predaka te istaknuti informacije koje će drugima pomoći da bolje razumiju otkud njihova obitelj potječe te kako i zašto je obitelj migrirala. Učenici/e mogu koristiti neku od on-line aplikacija u te svrhe.

- Učenici/sudionici trebaju pripremiti usmenu prezentaciju o obiteljskoj povijesti u trajanju od jedne minute. Npr: Ja sam ___ i živim u ____. Moja majka/otac je iz ____. Njezini/njegovi roditelji i ___ su živjeli u ____. Međutim, odlučili su se preseliti i smjestiti u ____. Prihvatili su/nisu prihvatili kulturu jer ____. Nacionalno/etnički se identificiraju kao ____. Znao/la / nisam znao/la ove informacije prije intervjua. Iznenaden/a sam/ nisam iznenaden/a jer ____. Učenici/sudionici bi također trebali unaprijed pripremiti rutu migracija njihove obitelji kako bi je kasnije mogli ucrtati na razrednu mapu obiteljskih migracija.
- Učenici/sudionici trebaju napisati kratki komentar na animirani film i osvrnuti se na to je li došlo do nekih promjena u njihovom stavu vezano uz fenomen migracija.

DIO 2: 45-50 MINUTA

Osvrt na prethodni sat i uvod: 5 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica se kratko osvrće i sažima prethodni sat i domaći zadatak.

Glavni dio: 30 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica poziva učenike/sudionike da prezentiraju povijest migracije svoje obitelji. Učenici/sudionici mogu prikazati rezultate na aplikacijama koje su u te svrhe koristili. Nakon prezentacije, učenik-ca/sudionik-ca treba dodati rutu migracija svoje obitelji na razrednu mapu obiteljskih migracija, a koju je prethodno pripremio nastavnik-ca/edukator-ica i postavio u učionici.

Evaluacija, Refleksija : 10 minuta

Nakon prezentacija nastavnik-ca/edukator-ica poziva učenike/sudionike da obrate pozornost na razrednu mapu migracija i da daju svoje komentare o tome kako karta izgleda i što na temelju sadašnjeg stanja karte mogu zaključiti. Nastavnik-ca/edukator-ica poziva učenike/sudionike da podijele svoje komentare vezano uz kratki animirani film koji su gledali na prethodnom satu te da podijele je li došlo do promjena u nekim njihovim stavovima o migracijama, je li ih se nešto posebno dojmilo, inspiriralo ili ih stimuliralo.

Nastavnik-ca/edukator-ica poziva učenike/sudionike da si međusobno postave pitanja vezana uz temu ove nastavne jedinice.

Nastavnik-ca/edukator-ica dijeli s učenicima/sudionicima domaći zadatak odnosno link za Padlet aplikaciju (prethodno izrađena od strane nastavnika/ce), na kojoj se trebaju osvrnuti na naučeno tako da napišu 5 kratkih komentara na navedene teme:

1. Migracije: od daleke povijesti do danas
2. Migracije i umjetnost
3. Migracije u modernome društvu: izazovi i prava
4. Migracije u budućnosti: Ja kao migrant
5. Poznati ljudi koji su bili migranti i njihov osobni utjecaj na društvo

PRILAGODBA ZA ONLINE OKRUŽENJE

U slučaju da želite implementirati ovu lekciju u online obrazovnom okruženju, trebat ćete napraviti neke prilagodbe. Svi materijali i oprema, navedeni u planu aktivnosti, kao što su: vremenske linije, obiteljsko stablo, Google Mapa, Padlet, već su dostupni u digitalniom formatu. Intervjuiranje se također može provesti, snimiti i objaviti u digitalnom obliku.

Kako biste završili prilagodbu online okruženju, nastavnik-ca/edukator-ica će trebati prilagoditi uvodnu i refleksivnu aktivnost s fizičkog sastanka na online sastanak. Svi konstitutivni elementi uvodne i refleksivne aktivnosti kao što su: brainstorming, predavanje i definiranje ključnih riječi, prikaz Just Now animacije, zadavanje zadataka, prezentacija zadataka, raspravna sesija – mogu se provesti zahvaljujući alatima koji su ugrađeni u platforme za online sastanke (jamboard, dijeljenje zaslona, chat, itd.). Kako bi se osigurala uspješna prilagodba, uloga nastavnika-ce/edukatora-ice je da se fokusira na facilitaciju, suradnju i podršku.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sadržaj ovih materijala ne odražava službeno mišljenje Europske unije.
Odgovornost za informacije i stavove izražene u materijalima u potpunosti leži na autoru(ima).